

מבוא לפילוסופיה אנליטית: מפתחים ומבקרים מאוחרים סילבוס

תיאור הקורס (שעור: 3 נק"ז):

קורס זה יהווה סקירה היסטורית של התפתחויות מאוחרות בפילוסופיה האנליטית. נתמקד באסכולות שצמחו על יסוד הישגי הפילוסופיה האנליטית המוקדמת, וכתגובה ביקורתית על מהלכי העיקריים, ובמיוחד, על הרעיון המנחה בפילוסופיה האנליטית המוקדמת לפיו בעיות הפילוסופיה המסורתית – בעיות המטאפיזיקה – הינן בעיות מדומות שאינן יכולות למצוא את פתרונן במשפטים העשויים להיות אמיתיים או שקריים, וכי בעיות אלה נוצרות כתוצאה מאי הבנת המנגנונים הלוגיים של הלשון. בחלקו הראשון של הקורס נתמקד בהצגת אסכולת הפוזיטיביזם הלוגי, כפי שהוצגה בספר ידוע של א"י אייר (Ayer), ולאחר מכן נציג מהלכים ביקורתיים מרכזיים כנגד אסכולה זו, שאף הם חלק מובהק ממורשתה של הפילוסופיה האנליטית. ההוגים בהם נעסוק בהקשר זה יהיו: ג"ל אוסטין (Austin), ל. ויטגנשטיין (Wittgenstein); בתקופתו המאוחרת, וו"ו קוויין (Quine), ה. פאטנמ (Putnam), ו.ש. קריפקה (Kripke). בין מטרות הקורס ניתן למנות גם את הצגת אידיאל הבהירות האנליטי בפיתוחיו המאוחרים, ואת הטכניקות, המתודות והטיעונים שבאמצעותם ניסו הפילוסופים האנליטיים לממש אידיאל זה.

ביבליוגרפיה חלקית (צילום של הטקסטים יישלה לתלמידים בדוא"ל):

אוסטין, ג"ל. 1956. "עתירה לתירוצים". מקראה בפילוסופיה בת-זמננו בעריכת ראוך (ת"א: יחדיו).
Austin, J.L. 1962. *Sense and Sensibilia* (Oxford: Calrendon Press): ch. I-III.
Ayer, A.J. 1935. *Language, Truth, and Logic* (New York: Dover): ch. I, IV, VI.
ויטגנשטיין, לודוויג. תשנ"ה [1953]. חקירות פילוסופיות. (ירושלים: מאגנס): # 1-309.
נבו יצחק. איזמל שקה: הפילוסופיה האנליטית לתמורותיה (תל אביב: רסלינג).
קוויין, וילארד ואן אורמן. [1951] 2001. "שתי דוגמות לאמפיריציזם". מטפורה 5 (2001): 41-55.
Kripke, Saul. 1972. *Naming and Necessity*. Cambridge, MA: Harvard UP.
Putnam, H. 2002. *The Collapse of the Fact/value dichotomy* (Cambridge: Harvard UP): pp. 7-45.

מהלך הקורס:

שבוע ראשון: הקדמה: מהי הפילוסופיה האנליטית? הישגים וקשיים.
שבוע שני: הפוזיטיביזם הלוגי: סילוק המטאפיזיקה
שבוע שלישי: הפוזיטיביזם הלוגי: טענות א-פריוריות; ביקורת האתיקה
שבוע רביעי: "עתירה לתירוצים" ו- *Sense and Sensibilia* לאוסטין: פילוסופיית לשון היומיום.
שבוע חמישי: חקירות פילוסופיות לויטגנשטיין: התמונה האוגוסטינית ובעיותיה
שבוע שישי: חקירות פילוסופיות לויטגנשטיין: פרדוקס הכללים.
שבוע שביעי: חקירות פילוסופיות לויטגנשטיין: אפשרות הלשון הפרטית.
שבוע שמיני: "שתי דוגמות לאמפיריציזם" לקוויין: ביקורת הפוזיטיביזם הלוגי.
שבוע תשיעי: "שתי דוגמות לאמפיריציזם" (המשך).
שבוע עשירי: הילארי פאטנמ על קריסת הדיכוטומיה בין ערכים לעובדות.
שבוע אחד עשר: *Naming and Necessity* לקריפקה: תורת התיאורים והפרכתה
שבוע שנים עשר: *Naming and Necessity* לקריפקה: זהות והכרח: הכרחיות א-פוסטריורית.
שבוע שלושה עשר: סיכום.

דרישות הקורס:

1. קריאה שבועית שוטפת. חלק ניכר מחומר הקריאה יהיה באנגלית.
2. הצגה בכיתה: כל תלמיד/ה יידרש להצגה קצרה בכיתה של נושא או מאמר.
3. בחינת סיום (על פי מועדי מדור בחינות).

שקלול ציונים: הצגה בכיתה: 30%; בחינת סיום: 70%

שעת קבלה: יום ב' 13:00-14:00, לפי קביעה מראש. **נוכחות:** חובה.